

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/239/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119216359
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119216359.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobkyne: Všeobecná úverová banka a. s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpená: advokátska kancelária Gallo, s.r.o., so sídlom Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, proti žalovanému: D. Y., P. X.X.XXXX, Y. G. XXXX/X, XXX XX E. o zaplatenie 28,00 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Súd zastavuje konanie v časti o zaplatenie sumy 16 eur s príslušenstvom.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 12 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne

zo sumy 4 eur od 24.11.2016 do zaplatenia,
zo sumy 4 eur od 24.12.2016 do zaplatenia,
zo sumy 4 eur od 24.1.2017 do zaplatenia

všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručanou súdu dňa 25.10.2019 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 28 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 11.3.2017 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. so žalovaným uzavrel 3.12.2014 zmluvu o pôžičke č. 20840214, ktorou poskytol žalovanému celkovú sumu pôžičky 96 Eur na tovar v kúpnej cene 98 eur, z ktorej bola uhradená akontácia 2 eur a suma 68 Eur. Právny predchodca žalobcu v dôsledku porušenia povinností žalovaného ohľadom splácania pôžičky tento jeho dlh zosplatnil listom ku dňu 22.2.2017.

2. Žalovaný sa doposiaľ k žalobe nevyjadril, pričom táto mu bola doručená dňa 18.12.2019.

3. Podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len Cs.p.) súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

4. Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

5. V tomto prípade žalovaný nepoprel skutkové tvrdenia uvedené v žalobe. To znamená, že platí fikcia o ich nespornosti a nakoľko aj hodnota sporu neprevyšuje 1.000 Eur a je splnená aj podmienka jednoduchého právneho posúdenia veci v zmysle § 297 písm. b/ CSP, súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

6. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

7. Dňa 3.12.2014 uzavrela spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. - právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaný ako dlžník zmluvu o pôžičke č. 20840214. Touto zmluvou veriteľ poskytol žalovanému pôžičku vo výške 96 Eur, ktorú sa žalovaný zaviazal uhradiť 24 mesačnými splátkami po 4 Eur. Celková suma pôžičky tak predstavovala 96 Eur a ako termín konečnej splatnosti je uvedené 01/2017. Zmluva obsahuje aj údaj o ročnej úrokovej sadzbe 0 %, RPMN 0 % a priemernej hodnote RPMN 36,30 %.

8. Podľa prehľadu splátok a úhrad (č. I. 17 a nasl.) žalovaný z tejto pôžičky okrem akontácie uhradil 68 eur.

9. Listom zo dňa 16.12.2016 označeným ako predžalobná upomienka, spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. vyzvala žalovaného k úhrade nedoplatku na splátkach v celkovej výške 20 eur do 5.2.2015, pretože v opačnom prípade bude úver zosplatnený.

10. Listom zo dňa 1.3.2017 spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. vyzvala žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo. Istinu v tomto liste vyčíslila na 28 eur.

11. Písomným podaním doručeným súdu 2.12.2019 žalobca vzal žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 16 eur a navrhol súdu konanie v tejto časti zastaviť, pričom súd postupom podľa § 145 CSP konanie v tejto časti zastavil, ako to vyplýva z I. výroku tohto rozsudku.

12. Vyššie zistený skutkový stav súd prvej inštancie nasledovne právne posúdil:

13. Podľa § 52 ods. 1,2,3,4 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

15. Právny vzťah medzi účastníkmi bolo potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

16. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci, poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

17. Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľom podľa tohto zákona sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

18. Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

21. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 citovaného zákona. Medzi nimi pod písm. j/ je uvedená ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miere nákladov. Pod písm. f/ je uvedená doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

22. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>/, <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>/ a y/ a § 10 ods. 1.

23. Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“), pretože uvedený údaj zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi, stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však v zmysle citovaného zákonného ustanovenia nepostačuje. Súd preto musel dospieť k záveru, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba povinný údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. Aj keď v tomto prípade je uvedená v zmluve hodnota RPMN, nie sú v nej uvedené spomínané predpoklady, ktoré boli použité pre jej výpočet. V zmluvných podmienkach je síce uvedený vzorec na výpočet RPMN, avšak tento je zložitý a pre priemerného spotrebiteľa iste len ťažko pochopiteľný, navyše len s odkazom na zákon o spotrebiteľských úveroch. Preto aj táto absencia spôsobuje fikciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

24. Náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedená v § 9 ods. 2 písm. f/ ako „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“ je upresnením náležitosti zmluvy upravenej v čl. 10 ods. 2 písm. c/ tzv. harmonizačnej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách spotrebiteľskom úvere, ktorá uvádza túto náležitosť ako dĺžku trvania zmluvy o úver. Keďže výklad tohto ustanovenia môže v praxi vyvolávať pochybnosti súd zastáva názor, že pokiaľ v slovenskom právnom poriadku je uvedený aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z., nepredstavuje to rozpor so spomínanou smernicou. Súd zdôrazňuje, že túto náležitosť nemožno posudzovať zhodne s termínom splatnosti jednotlivých splátok, ktoré nemusia byť určené konkrétnym dátumom, pokiaľ podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (rozsudok Súdneho dvora EÚ C-42/15 zo dňa 9.11.2016). To vedie k záveru, že počet splátok nemôže predstavovať dĺžku trvania zmluvy ani podľa spomínanej smernice, keďže počet splátok sa uvádza pri ďalšej náležitosti uvedenej v čl. 10 ods. 2 písm. h/ citovanej smernice.

25. Na základe vyššie zisteného skutkového stavu ako aj citovaných právnych predpisov súd prvej inštancie konštatuje, že je nesporné, že zmluva o úvere neobsahuje tiež obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere týkajúcu sa konečnej splatnosti úveru v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Je potrebné si uvedomiť, že zákon o spotrebiteľských úveroch je nutné vnímať ako právny predpis slúžiaci na ochranu spotrebiteľa ako slabšieho účastníka právneho vzťahu. Spotrebiteľ by mal mať presne určené do kedy má úver splácať a ponechať to na počítanú mnohých (ako v danom prípade 18 mesiacov) nie je naplnením účelu spomínaného zákonného ustanovenia. Nepochybné teda zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru nemyslel len stanovenie počtu splátok, pretože inak by sa uspokojil s už so spomínanou ďalšou náležitosťou podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z.,

kde sa uvádza aj počet splátok. Obe tieto náležitosti teda nie je možné stotožniť a preto termín konečnej splatnosti úveru je potrebné určiť dátumovo (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline 5Co 286/14 zo dňa 27.5.2014).

26. Podľa názoru súdu nepostačuje, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere má písomnú formu a ustanovenie § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. si nemožno vykladať tak, že musia byť kumulatívne splnené podmienky nedostatku písomnej formy a absencie niektorej z tam vymenovaných náležitostí zmluvy. Takýto výklad nemá základnú logiku a viedol by k absurdnému záveru, že stačilo by ak by dodávateľ v zmluve uviedol len výšku spotrebiteľského úveru bez ďalších náležitostí, čo určite nebolo zámerom zákonodarcu. Citované ustanovenie sa žiada vykladať tak, že záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je potrebné prijať pri nedostatku písomnej formy o spotrebiteľskom úvere alebo pri absencii konkrétnych obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Výklad a aplikácia § 11 citovaného zákona musí byť v súlade so zmyslom a účelom citovaného zákona. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k podstatným obsahovým náležitostiam, ktoré sú vymenované v § 9 ods. 2 a § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona. Pokiaľ zmluva neobsahuje niektorú z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 písm. a/, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma (rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 21Co 10/2015-74 zo dňa 26.11.2015).

27. V dôsledku absencie vyššie citovaných obligatórnych náležitostí zmluvy je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, čo napokon nenamietal ani žalobca. Žalovaný by teda mal žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru t. j. 96 Eur, pričom doposiaľ zaplatil žalobcovi 68 eur, čo nebolo sporné. Súd preto zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi len istinu celkovo 12 eur (berúc do úvahy späťvzatie žaloby, čo do sumy 16 eur) s príslušenstvom ako je špecifikované nižšie, pričom žalobca napokon žalobou len zaplatenie istiny požadoval.

28. Aktívna legitímácia žalobcu vyplýva z § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

29. Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

30. Podľa § 524 ods. 2 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

31. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

32. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

33. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

34. Súd zaviazal žalovaného v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 OZ aj na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z tej - ktorej priznanej sumy splátky od ich splatností do zaplatenia.

35. Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

36. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 42 %, preto nemá právo na náhradu trov konania a prevažne úspešnému žalovanému žiadne trovy konania nevznikli, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa

jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.